

Sivistystoimiala

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Sivistystoimialan tulos poistojen jälkeen ajalta 1.1. - 30.6.2023 on n. - 41,4 M euroa eli n. 1,2 M euroa yli jaksotetun talousarvion. Toimintakate on n. 1,4 M euroa yli budjetoidun. Toimintakatteen toteuma on n. -41,1 M euroa. Toimintatuottoja on kertynyt n. 2,0 M euroa, eli n. 171 t euroa budjetoitua vähemmän. Toimintatuotoissa hanketulot ja avustukset ovat n. 250 t euroa pienemmät. Toimintakulut ovat toteutuneet n.1,2 M euroa suurempina, toteuma 43,1 M euroa. Toimintakuluissa henkilöstökulut, palvelujen ostot, avustusmenot sekä muut toimintakulut ylittävät jaksotetun talousarvion yhteensä n. 1,3 M euroa. Tulosalueittain henkilöstökulujen, palvelujen ostojen ja avustusmenojen ylitys on pääosin varhaiskasvatuksen tulosalueella. Muut toimintakulut, joissa suurimpana menoeränä tilavuokrat ja laitevuokrat ylittyivät niin perusopetuksessa kuin varhaiskasvatuksessa. Aine- ja tarvikeostot ovat koko toimialan osalta n. 154 t euroa budjetoitua pienemmät. Raportoinnissa on myös huomioitava toimialan ja sen yksiköiden luonteesta johtuvia tekijöitä, mitkä osaltaan vaikuttavat toimintakulujen ja -tulojen jaksottumiseen tilikauden aikana.

Varhaiskasvatuksen tulosalueen toimintakatteen toteuma % talousarviosta kesäkuun loppuun on 56,2 %, perusopetuksella 52,9 % ja kulttuuri- ja nuorisopalveluiden tulosalueella 50,5 %.

Sivistystoimialan hallinto

Sivistystoimialan hallinnon talousarvio on toteutunut suunnitellusti. Matalan kynnyksen palvelutarjotinta ja harrastetakuuta on hyödynnetty aktiivisesti. Oulu 2026 kulttuuripääkaupunkivuoteen liittyen sivistystoimen hallinnossa on varattu rahaa Yhdenvertainen Oulu2026 -hankkeen rahoitusosuuteen ja hankkeen työntekijät, joista yksi työskentelee Kajaanissa, ovat aloittaneet työnsä.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksessa palvelujen kysyntä on säilynyt korkeana. Päiväkotipaikkojen riittävyyden varmistamiseksi on vuodelle 2023 vuokrattu jo kaksi uutta tilaa ja perustettu kaksi uutta lapsiryhmää. Vanamon päiväkodin peruskorjaus on alkanut kesäkuussa 2023.

Arkea ovat vaikeuttaneet henkilöstön poissaolot. Rekrytointi on muuttunut kokoaikaiseksi ja jatkuvaksi tehtäväksi. Henkilöstön rekrytoinnissa monia haasteita, kuten kelpoisen henkilöstön saaminen kesken toimikauden ilmeneviin tarpeisiin ja tilapäisen henkilöstön saatavuus lyhyisiin sijaisuuksiin. Kelpoisia erityisopettajia ei ole saatu palkattua avoimiin tehtäviin.

Lasten tuen tarpeeseen vastaamiseksi on lisätty avustavaa henkilöstöresurssia lapsiryhmiin ennakoitua enemmän. Lisäresurssin palkkaamiseen on saatu myös hankerahoitusta. Lisäksi Lapsen tuen mallin jalkautus Kainuussa -hankkeessa kehitettyä "Lapsen tuen mallin käsikirjaa" on saatu vietyä kentälle lasten ja henkilöstön työn tueksi.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutoksen myötä maksutuottoja kertyy entistä vähemmän ja palvelusetelikulut ovat nousseet. Palvelun käyttö lisääntyy, kun varhaiskasvatus on asiakkaille edullista.

Perusopetus

Perusopetuksen arki on normalisoitunut pandemian jälkeen. Poissaolojen määrä on edelleen runsasta. Tukitoimina on tarjottu tehostettua oppilaanohjausta (Tuki-opo) sekä hankerahoituksella konsultatiivista sairaalaopetusta ja yhteisöpedagogipalveluita. Lisäksi perusopetuksessa on työskennellyt hankerahalla ylimääräisiä laaja-alaisia erityisopettajia sekä resurssi- ja samanaikaisopettajia. Nuorisopalveluiden saamalla hankerahoituksella (Kaikki kelkkaan Kajaanissa, KaKe) saatiin kouluihin koulunuorisotyöntekijöitä.

Valmistavaa opetusta on järjestetty keväällä 14 ryhmässä. Kevään aikana on valmistauduttu valmistavan opetuksen oppilaiden integroitumiseen yleisopetukseen.

Kelpoisen henkilöstön saatavuus on ollut vaihtelevaa. Luokanopettajien ja osittain aineenopettajien saatavuus on ollut vielä hyvä. Valmistavan opetuksen ryhmien suuri määrä on lisännyt kelpoisen henkilöstön tarvetta. Erityisopetuksen kelpoisen henkilöstön saatavuus on ollut erittäin haastava.

Kulttuuri- ja nuorisopalvelut

Kirjasto

Kävijöitä kirjastoissa oli yhteensä 113 525 kpl ja fyysisiä lainoja tuli 265 746 kpl. Pääkirjaston yläkerran kokoontumis- ja työskentelytilojen käyttöä ja tapahtumia rajoittivat valmistavan opetuksen ryhmät, jotka käyttivät tiloja arkisin klo 8-15. Varattavien tilojen kova kysyntä jatkuu: tilavarauksia tuli 830 kpl ja pääkirjaston Konttaamossa oli yli 2 500 käyttäjää.

Kirjastossa on lähdetty uudistamaan toimintatapoja ja -ympäristöjä nykyisissä tilaammeissa ja prosessi jatkuu. Kirjastopolun uudistus on suunniteltu ja käynnistys syksyllä 2023. Video- ja lautapeli-hankinnoissa osallistettu kuntalaisia ja otettu ne palveluvalikoimaan. Digiopastukseen saatu yhteistyökumppaniksi Kajaanin ammattioppilaitoksen tieto- ja viestintäteknikan opiskelijat ja opettajat. Lukutaitotyön vahvistamishanke 'Amikset lukee' alkoi helmikuussa ja jatkuu loppusyksyyn. Asiakkaiden aiheuttamia väkivallan uhkatilanteita ja henkilökunnan uhkaamisia on ollut paljon, joten henkilökunnan ja asiakkaiden turvallisuuden parantamiseksi kaikkiin kirjastoyksiköihin on hankittu vartijahälytinnappi sekä pääkirjastolle myös kiertävä vartijapalvelu.

Kainuun Museo

Näyttelyt ovat toteutuneet suunnitellusti ja ovat kiinnostaneet yleisöä. Kävijämäärä 30.6. oli 5760. Tyytyväisyys näyttelyihin ja museokäynteihin on ollut hyvä (keskiarvo noin 3,5). Alkuvuonna toimistotilat olivat väistötiloissa korjaustöiden vuoksi ja henkilöstössä on ollut vaihtuvuutta. Näistä syistä esimerkiksi kokoelmien järjestely eri tilojen kesken ei edennyt toivotusti. Alueellisen työn toteutuminen on kuitenkin saatu järjestettyä. Tammikuun alusta alkoi Lahden museoiden kanssa yhteinen *Kulttuuriympäristötieto hyötykäyttöön* -hanke, joka sai Valtiovarainministeriön mittavan avustuksen. Projektityöntekijän aloittaminen siirtyi kesäkuun lopulta elokuulle.

Taidemuseo

Kävijämäärä 1.1.–30.6. oli 4674, tästä lapsia ja nuoria 1107. Yleisötyö oli vilkasta: taiteilijataapaamisia, yleisöopastuksia, työpajoja kaikenikäisille sekä uutena työmuotona runotilaisuuksia. Yhteistyötä tehtiin mm. Kainuun lausujien, Lasten ja nuorten kulttuurikeskus Kulturan sekä musiikkiopiston kanssa, jonka nuoret soittajat esiintyivät taidemuseon 30-vuotisjuhlassa 18.4. Museo vastaanotti merkittävät teoslahjoitukset Anna Alapuroilta, Ilkka Väätiltä ja Tuija Teiskalta. OKM:n valtionosuus myönnettiin 4,8 henkilötyövuodelle ja Museovirastolta saatiin avustus vuoden 2023 kaikkiin taiteilijapalkkioihin.

Kansalaisopisto

Valtionosuustunteja toteutui suunnitellusti 6 229 tuntia kevätlukukaudella 2023 (VOS 2023 yhteensä 11 721 tuntia), ja opiskelijoita oli yhteensä 3 096. Maksuttomia luentoja järjestettiin 16, ja luennoilla oli yhteensä 511 osallistujaa.

Kaukametsän opiston hanke *Digiosaaminen oppijan tukena* (DIGOT) alkoi 9.1.2023. Hankkeeseen saatiin ESR-rahoitusta 87 800 €. Hankkeeseen on palkattu kokoaikainen hankepäällikkö, ja hanke jatkuu vuoden loppuun asti. Lisäksi Opetushallitus myönsi Kaukametsän opistolle vapaan sivistystyön opintotielavustusta 15 150 €. Avustus käytetään tiettyjen kohderyhmien (maahanmuuttajat, työttömät, eläkkeellä olevat, peruskoulun jälkeistä koulutusta vailla olevat, oppimisvaikeuksia kokevat) kurssimaksujen alentamiseen.

Joustava perusopetus toimi kansalaisopiston tiloissa.

Musiikkiopisto

Valtionosuustunteja toteutui suunnitellusti 12 354 tuntia kevätlukukaudella 2023 (VOS 2023 yhteensä 24 034 tuntia). Järjestettyjen tapahtumien määrä kasvoi reilusti korona-ajan jälkeen; kevätlukukaudella 2023 musiikkiopisto järjesti 53 musiikki- ja tanssitapahtumaa, joissa yleisöä kävi yhteensä 3 640 ja esiintyjä oli 670.

Rekrytointiyhteistyötä Kainuun ammattiopiston kanssa tiivistettiin, ja rekrytoinnit toteutuivat suunnitellusti. Ainoastaan säestäjän/pianonsoiton opettajan tehtävää ei ole saatu täytettyä.

Kainuun lasten- ja nuortenkuultuurikeskus Kulttura toimi musiikkiopiston tiloissa.

Kulttuuri- ja kongressipalvelut

Kulttuurikeskuksen kokous- ja tapahtumatoiminta toteutui suunnitellusti ja oli vilkasta. Tapahtuma- ja kävijämäärät palautuivat lähes koronaa edeltävälle tasolle. Tammi-kesäkuussa Kaukametsässä järjestettiin n. 330 yleisötapahtumaa, joissa oli yhteensä n. 15 000 kävijää.

Helmikuun alussa vuosittain järjestettävä Kajaani Dance Festival toteutui suunnitellusti ja tavoitti lähes 600 osallistujaa tanssikouluista eri puolelta Suomea ja 5000 kävijää. Taiken tapahtumalle myöntämä rahoitus väheni 5000 eurolla ja oli tänä vuonna 10 000 euroa.

Kulttuurikeskus on osallistunut aktiivisesti elinvoimapalveluiden kanssa toteutettavaan Kulttuuri-Kajaani-kehittämistyöhön ja tiivistänyt yhteistyötä vapaan kentän ja muiden kulttuuritoimijoiden kanssa. Tiedottamisessa on kiinnitetty huomiota eri kohderyhmien tavoittamiseen ja uusien kävijäryhmien houuttelemiseen.

Teatteri

Kaupunginteatterissa esitettiin Sissilinnan ja Seminaarin näyttämöllä 120 esitystä ja alueteatterina kiertueilla 52 esitystä. Katsojia oli yhteensä 8814 (sisältäen vapaaliput). Esityksiä oli kaikille ikäryhmille Seminaarin keskittyessä aikuisille suunnattuihin ja Sissilinnan lapsille ja nuorille suunnattuihin esityksiin. Riehakkaan lastenkonsertin näkivät kaikki Kajaanin perusopetuksen lapset. Kiertueilla oli kaksi esitystä, joista RomForum näytelmä käsitteli moninaisuuden kohtaamista työelämässä. Esitys toteutettiin osallistavan teatterin menetelmillä Kajaanin Romanityöryhmän kanssa ja se kutsuttiin myös Etelä-Suomeen.

Kaupunginteatteri jalkautti kaupunkistrategiaa ja toukokuussa julkaistua kulttuuriohjelmaa tekemällä yhteistyötä alueen vapaan kentän yhteisöjen kanssa. Yhteistyö Routa Companyn, Vaara-kollektiivin ja freelance-taiteilijoiden kanssa toi lisäarvoa kaikkien osapuolten toimintaan ja edisti freelancereiden työllistymistä. Yhteishankkeet saivat rahoituksia eri kohteista (Taiteen edistämiskeskus, SKR klassikot). Toukokuussa julkaistiin Kajaaniin kohdistuvat Oulun kaupungin kulttuuripääkaupunki2026 -hankkeet, kaupunginteatterille myönnettiin yksi suurimmista hankerahoituksista.

Keväällä käynnistettiin ilmeen uudistaminen osana digitaalista verkosto- ja tiedotustyötä, saavutettavuustyötä sekä markkinointi (Valtakunnallisestikin merkittävä kulttuuriteko, remontit).

Nuorisopalvelut

Nuorisotila- ja kerhotoiminta toteutui suunnitellusti. Alueellisessa nuorisotyössä nuorten kohtaamisia oli yhteensä 15 761. Tapahtumia järjestettiin 8, joissa kävijöitä yhteensä 1322.

Nuorisopalveluiden ja perusopetuksen yhteistyötä on edelleen tiivistetty koulunuorisotyön keinoin. Nuorisopalveluiden Kaikki Kelkkaan -jatkohankkeelle saatiin AVI:lta ennakoitua vähemmän rahoitusta (34 000e). Perusopetuksen saaman valtion erityisavustuksen turvin koulussa tehtävää nuorisotyötä laajennettiin yhteistyössä neljälle alakoululle.

Etsivät nuorisotyöntekijät ovat tarjonneet yhdessä Ohjaamojen Onni -työntekijän kanssa nuorille aikuisille ryhmätoimintaa vastaten koronapandemian jälkeen lisääntyneeseen nuorten aikuisten vertaistukitoiminnan tarpeeseen.

Ohjaamo on tavoittanut kevätkaudella yhteensä 904 asiakasta. Etsivässä nuorisotyössä asiakkuuksia on ollut 150. Starttipajan valmennuksessa oli 18 nuorta.

Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Raportointivastuussa sivistysjohtaja

Elinvoima ja osaaminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
Varhaiskasvatus Avointen työpaikkojen täyttäminen kelpoisilla hakijoilla.	Kelpoisten hakijoiden määrä haettavana olevaa tehtävää kohden.	Jokaiseen työpaikkaan on kelpoisia, sopivia hakijoita siten, että avoimet tehtävät voidaan täyttää kelpoisilla hakijoilla.	Tehtäviin valituista hakijoista kelpoisia varhaiskasvatuksessa: Opettajat 84,2 %, Lastenhoitajat 91,3 %, Erityisavustajat 100 %, Sosionomit 100 % ja Erityisopettajat 0 %, tehtäviä ei saatu täytettyä.	Toteutuu osittain
Perusopetus Perusopetuksen toimiva arki ja oikeanlainen resursointi sekä hyvässä kunnossa olevat koulurakennukset ovat vetovoimatekijöitä. Näiden markkinointia lisätään ja monipuolistetaan.	Kelpoisten hakijoiden määrä haettavana olevaa tehtävää kohden.	Jokaiseen työpaikkaan on kelpoisia, sopivia hakijoita siten, että avoimet tehtävät voidaan täyttää kelpoisilla hakijoilla.	Kelpoisten hakijoiden saatavuus on ollut vaihtelevaa. Erityisopettajien saatavuus on ollut haasteellisinta.	Toteutuu osittain
	Opetusryhmäkoko	Keskimääräinen opetusryhmäkoko pysyy vähintään vuoden 2022 tasolla eikä suurene.	Ryhmäkoko on pysynyt vuoden 2022 tasolla.	Toteutuu
	Opetustunnit/ryhmä	Opetustuntien määrä / ryhmä säilyy vähintään vuoden 2022 tasolla eikä vähene.	Opetustuntien määrä/ryhmä on pysynyt vuoden 2022 tasolla.	Toteutuu

<p>Kulttuuri- ja nuorisopalvelut</p> <p>Laaja kulttuuritarjonta tuottaa hyvinvointia. Koronan jälkeen sivistystoimiala pyrkii lisäämään kulttuuritoiminnan näkyvyyttä ja aktivoimaan ihmisiä osallistumaan kulttuuri- ja nuorisotapahtumiin.</p>	<p>Kulttuuri- ja nuorisopalveluiden osallistumisaktiivisuutta kuvaavat mittarit:</p> <p>Kirjasto: fyysiset käynnit, kokonaislainauksen määrä;</p> <p>Kainuun museo: kävijämäärä;</p> <p>Taidemuseo: kävijämäärä;</p> <p>Teatteri: kävijämäärä;</p> <p>Kaukametsän kongressi- ja kulttuurikeskus: tapahtumien määrä ja kävijämäärä; omien tapahtumien kannattavuus</p> <p>Kaukametsän opisto: valtionosuustuntimäärän toteutuminen</p> <p>Kainuun musiikkiopisto: valtionosuustuntimäärän toteutuminen ja tapahtumien kävijämäärä</p> <p>Nuorisopalvelut: nuorisotoimintaan osallistuvien nuoren määrä ja eri tapahtumien osallistujamäärä</p> <p>Tyytyväisyys asiakaskyselyissä.</p>	<p>Osallistuja- ja kävijämäärät kasvavat:</p> <p>Kirjasto: käynnit > 220 000, lainaus > 530 000.</p> <p>Museo: yli 7000 käv.</p> <p>Taidemuseo: 8 000-10 000 käv.</p> <p>Teatteri: 26 000 - 30 000 käv.</p> <p>Kaukametsän kulttuuri- ja kongressikeskus: 400 tapahtumaa, 60 000 käv.</p> <p>Kaukametsän opiston vos-tuntimäärä toteutuu.</p> <p>Musiikkiopiston vos-tuntimäärä 24 034 tuntia toteutuu ja tapahtumien käv.määrä kasvaa (yli 2 500 käv.).</p> <p>Nuorisopalvelujen käyttöaste kasvaa.</p> <p>Tyytyväisyys: >3 asteikolla 1-4</p>	<p>Kirjasto: kävijämäärä 113 525 kpl, fyysiset lainat 265 746 kpl</p> <p>Kainuun Museo: kävijämäärä 30.6. asti 5730</p> <p>Taidemuseossa 4674 kävijää 30.6.</p> <p>Kajaanin kaupunginteatterissa: Esityksien määrä omissa tiloissa, Sissilinna ja Seminaari 120 kpl, ja kiertueilla 52. Kävijämäärä yhteensä 8 814 katsojaa, ilmaislipuilla 427 katsojaa.</p> <p>Kulttuurikeskus: Tapahtumien määrä 30.6. asti n. 330, kävijämäärä 15 000.</p> <p>Kaukametsän opisto: Vuoden 2023 VOS-tuntimäärästä (11 721 tuntia) toteutunut 30.6. mennessä 6 229 tuntia.</p> <p>Kainuun musiikkiopisto: VOS-tuntimäärästä (24 034) toteutunut 30.6. mennessä 12 354 tuntia. Tapahtumia on järjestetty 53, joissa yleisöä 3 640 ja esiintyjiä 670.</p> <p>Nuorisopalvelut: Nuorisotoimintaan osallistuvien nuoren määrä 15 761 ja eri tapahtumien osallistujamäärä 1322. Osallistujamäärät ovat 44 % koko viime vuoden määrästä.</p>	<p>Toteutuu osittain</p> <p>■</p>
--	--	--	--	-----------------------------------

			Kainuun Museolla tyytyväisyys museokäynteihin 3,58. Tyytyväisyys kaupungin kulttuuripalveluihin 3,25. Taidemuseon asiakastyytyväisyys 4 (asteikko 1-5)	
--	--	--	---	--

Lapset ja nuoret

Varhaiskasvatus Asiakas saa varhaiskasvatuspaikan toivomaltaan alueelta.	Hakemuksen mukainen varhaiskasvatuspaikka / alue.	Vähintään 75 % asiakkaista saa varhaiskasvatuspaikan toivomaltaan alueelta.	Toiveen mukainen varhaiskasvatuspaikka toteutui 87 % hakemuksista.	Toteutuu
Perusopetus Kaikilla toiminnoilla edistetään lasten ja nuorten turvallisuutta sekä yhteisöllisyyttä kaikissa kasvuympäristöissä.	Tukioppilastoiminnan järjestäminen. Oppilaskuntatoiminnan järjestäminen. Koulua käymättömien oppilaiden määrä. Mitä kuuluu? -kyselyn valikoidut mittarit (esim. kiusaaminen, työrauha ym.)	Tukioppilastoimintaa on kaikissa yläkouluissa. Oppilaskuntatoimintaa on kaikissa kouluissa. Koulua käymättömien oppilaiden määrä vähenee. Mitä kuuluu -kyselyn (toteutus v. 2022) tulosten käsittely koulujen oppilashuoltoryhmissä ja toimenpiteiden kohdentaminen olennaisiin kehittämiskohteisiin (esim. kiusaaminen, työrauha jne.)	Tukioppilastoimintaa on kaikissa yläkouluissa. Oppilaskuntatoimintaa on kaikissa kouluissa. Koulua käymättömien oppilaiden määrästä ei ole päivitettävää tietoa. Keväällä 2023 on tarkennettu perusasteen poissaoloihin puuttumisen mallia, jotta saadaan jatkossa tarkempaa numeerista tietoa koulua käymättömien määrästä. Mitä kuuluu -kyselyn tulokset on käyty oppilashuoltoryhmissä läpi ja tarvittaviin toimenpiteisiin on ryhdytty.	Toteutuu osittain
Kulttuuri- ja nuorisopalvelut Lisätään nuorten osallisuutta kuuntelemalla, kuulemalla ja ottamalla nuoret	Lasten ja nuorten kuulemistilaisuuksien määrä. Nuorisovaltuuston aloitteiden, kannanottojen ja muun aktiivisuuden määrä.	Lasten ja nuorten osallisuutta lisätään järjestämällä kuulemistilaisuuksia nuoria koskevissa asioissa.	Lasten ja nuorten kuulemistilaisuuksia on järjestetty kaksi. Nuorisovaltuusto on tehnyt kaksi kannanottoa sekä on ollut mukana neljässä vaikuttamiseen	Toteutuu osittain

<p>mukaan heitä koskeviin asioihin.</p> <p>Lasten ja nuorten osallistuminen teatterin ja muiden kulttuuripalvelujen toimintoihin lisääntyy.</p>	<p>Ohjaamon, etsivän nuorisotyön ja Starttipajan toiminnassa olevien nuorten määrä.</p> <p>Yleisötyö ja katsojatilastot.</p> <p>Lasten ja nuorten osallistuminen kulttuuripalvelujen suunnitteluun.</p>	<p>Nuorisovaltuusto tekee aloitteita ja kannanottoja.</p> <p>16-29 -vuotiaille nuorille annetaan oikea-aikaista tukea heidän asioidensa selvittämiseksi.</p> <p>Jokaisen lasten ja nuorten esityksen yhteydessä.</p> <p>Kulttuuripolun uudistaminen aloitetaan yhdessä nuorten kanssa: tapaamiset / kyselyt.</p>	<p>liittyvässä keskustelutilaisuudessa.</p> <p>Ohjaamo on tavoittanut kevätkaudella yhteensä 904 asiakasta. Etsivässä nuorisotyössä asiakkuuksia on ollut 150. Starttipajan valmennuksessa oli 18 nuorta.</p> <p>Pääkirjastolla järjestettiin IDGA-Kajaani Hub -yhdistyksen kanssa pelijamit, joissa lapsilla ja nuorilla oli mahdollisuus osallistua pelin tekemiseen piirtämällä etukäteen hahmoja ja maailmoja. Piirustuksia tuotiin noin 100 kpl ja ne hyödynnettiin peliin.</p> <p>Kainuun Museolla oli 15.2.-28.5. lastenkirjakuvitusten näyttely, joka keräsi paljon kävijöitä. Lisäksi on järjestetty lapsille suunnattuja toiminnallisia tilaisuuksia.</p> <p>Kajaanin kaupunginteatteri: Kulttuuripolkuesitykset, Tänään koulun jälkeen esitys sisältäen keskustelun kiusaamisesta, Tanttarella päiväkotikäisille, Riehakas lastenkonsertti Sissilinnassa (Yhteistyö KAO). Sissilinnassa koko kevään lauantai-tapahtumissa esityksiä, työpajoja, huipentuen lasten hohtodiscoon. Keväällä palautekysely.</p>	
---	---	--	--	--

			Taidemuseon kaikissa näyttelyissä oli työpajoja lapsille ja nuorille. Yhteistyötä tehtiin Lasten ja nuorten kulttuurikeskuksen kanssa ja musiikkiopiston nuoret esiintyivät tapahtumissa.	
--	--	--	---	--

Kestävä kehitys

Varhaiskasvatus Kierrätetään yhdessä lasten kanssa.	Lapsiryhmien määrä, joissa on kierrätysastioita.	Kierrätysastiat käytössä kaikissa lapsiryhmissä.	Tarkoituksen mukaiset kierrätysastiat käytössä 39 % kunnallisten päiväkotien lapsiryhmissä.	Toteutuu osittain ☒
Perusopetus Pidetään huolta puhtaasta luonnostamme ja ympäristöstämme ja korostetaan asiaa kasvatuksessa ja opetuksessa.	Lukuvuosisuunnitelmaan määritetyt tavoitteet ja niiden toteuttaminen.	Kierrättämisen ja kestävän kehityksen teemoja toteutetaan opetuksessa läpäisyperiaatteella opetussuunnitelman mukaisesti. Teemoja painotetaan lukuvuosisuunnitelmassa 2023-2024.	Kestävän kehityksen teemoja toteutetaan opetuksessa läpäisyperiaatteen mukaisesti.	Toteutuu osittain ☒
Kulttuuri- ja nuorisopalvelut Käytetään tiloja tehokkaasti ja kierrätetään. Kulttuuripalvelujen kehittäminen kaikille kohderyhmille osana kestävä kehitystä, jossa suositaan aineettomia palveluja.	Ilmaisten varattavien tilojen varausmäärä. Hiilijalanjälkimittausten määrä (%). Uusien yleisötyön muotojen määrä.	Varattavat tilat ovat tehokkaassa käytössä. Varausmäärät kasvavat verrattuna 2022 vuoteen. 20 % kulttuurilaitoksista on mitannut hiilijalanjälkensä. Yleisötyön kehittäminen ja monipuolistaminen. Tavoitetaan lapset, nuoret, aikuiset, vanhuksat ja erityisryhmät	Kirjaston varattaviin tiloihin tehtiin 830 varausta, mikä on 68 % koko viime vuoden varausmäärästä. Museoiden vapaa pääsy tuo kaikille mahdollisuuden osallistua niiden näyttelytarjontaan ja yleisötyöhön. Taidemuseossa aloitettu uusia yleisötyön muotoja. Kajaanin kaupunginteatterissa kaikki lavasteet ja puvut valmistetaan kierrätysmateriaaleista. Valokalustoa	Ei tietoa ☐

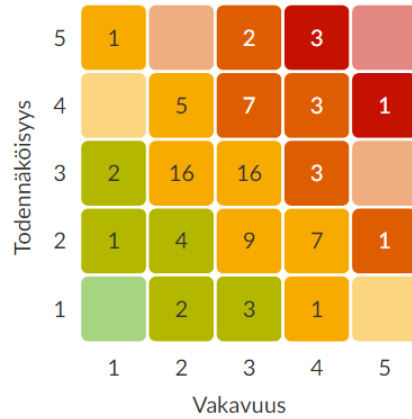
			<p>vaihdetaan käyttöön myötä led-valoihin.</p> <p>Kaukametsän kulttuurikeskuksen konserttitarjontaa on monipuolistettu niin, että se tavoittaisi eri ikä- ja väestöryhmiä entistä paremmin. Konserttien hinnoittelussa kiinnitetään huomiota siihen, että on tarjolla myös maksuttomia tai edullisia konsertteja. Kaiku-kortilla on mahdollista saada maksuttomia lippuja lähes kaikkiin konsertteihin.</p> <p>Kaukametsän opiston kurssitarjonnassa on huomioitu kaikki ikä- ja väestöryhmät. Kurssuja järjestetään myös taajama-alueen ulkopuolella sekä verkko- ja hybridikursseina.</p>	
--	--	--	---	--

Riskienhallinta

- 20 – 25** **Kriittinen tai ei siedettävissä oleva riski.** Tällainen riskitekijä vaatii yleensä välittömiä toimia.
- 10 – 16** **Merkittävä tai nopeasti toimenpiteitä vaativa riski.** Yleensä tämän kaltaiselle riskille on luotava suunnitelma, jolla sitä hallitaan, esimerkiksi sen pienentämisen osalta.
- 4 – 9** **Huomioitava tai seurattava riski.** Välittömät toimenpiteet eivät ole välttämättömiä, mutta riskiä ja sen kehittymistä on seurattava.
- 1 – 4** **Ei riskiä tai hyvin matala riski.** Ei vaadi välittömiä toimenpiteitä.

Riskikartta

Sivistystoimialan kymmenen ensimmäistä merkittävintä riskiä:

Kohde	Riski	RL	↓	Tila	Hall. %	Toteutuneet riskit	Päivitetty
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Perusopetus	Oppilasmäärä, tilojen käyttöaste sekä henkilöstöresurssi eivät ole tasapainossa	20		Seurannassa	67%		13.06.2023
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Varhaiskasvatus	Asiamaksulain muutoksista johtuva asiakasmaksukertymä pienentyminen.	20		Seurannassa	50%	1 kpl	09.08.2023
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Varhaiskasvatus	Rekrytointiriski: Kelpoisen varhaiskasvatuksen henkilöstön riittävyys	20		Seurannassa	0%	3 kpl	09.08.2023
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Varhaiskasvatus	Tuen tarpeen kasvaminen - lapset ja perheet	20		Seurannassa	0%	3 kpl	09.08.2023
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Perusopetus	Rekrytointiriski: Avoimiin tehtäviin ei saada rekrytoitua kelpoisia henkilöitä.	16		Seurannassa	67%	1 kpl	13.06.2023
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Varhaiskasvatus	Henkilöstön työhyvinvoinnin heikkeneminen	16		Seurannassa	0%	2 kpl	09.08.2023
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Varhaiskasvatus	Yksityisen päiväkodin toiminnan lakkaaminen	16		Seurannassa	0%	3 kpl	09.08.2023
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Perusopetus	Sijaisia ei saada lyhyisiin sijaisuuksiin.	15		Seurannassa	0%	1 kpl	13.06.2023
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Perusopetus	Oppilaskohtaiset kulut nousevat.	15		Seurannassa	50%		13.06.2023
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Perusopetus	Henkilöstön hyvinvointi laskee.	12		Seurannassa	33%		13.06.2023

Sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 30.6.
Talousraportointi	Talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmä uudistuksessa (TaHe) on kirjaussuunnitelmaa uudistettu merkittävästi. Uusi kirjaussuunnitelma on otettu käyttöön vuoden 2023 talousarviosuunnittelussa. Tuottojen ja kulujen kirjaukset toteutetaan uuden kirjaussuunnitelman mukaisesti 1.1.2023 alkaen. Riittävä ohjeistus uudesta kirjaussuunnitelmasta on tarpeen. Tilivelvollisten esimiesten tulee seurata kuukausittain vastualueensa kulujen ja tuottojen kehittymistä suhteessa uuden kirjaussuunnitelman mukaiseen talousarvioon ja varmistaa, että kirjaukset ovat loogisia ja puuttua mahdollisiin poikkeamiin. Johtoryhmän kokouksissa esimiehet kertovat lyhyen katsauksen muodossa yksikkönsä toiminnasta ja taloudesta.	Sivistystoimialan taloutta ja tavoitteiden saavuttamista seurataan sivistystoimialan johtoryhmän kokouksissa. Mahdolliset poikkeamat selvitetään, niihin puututaan ja tehdään tarvittavat suunnan korjaustoimet. Controller on järjestänyt esihenkilöille uuden 1.1.23 käyttöönotetun talousraportointijärjestelmän käyttökoulutusta. Lautakunnassa on raportoitu sivistystoimialan taloudesta.
Tietohallinto ja tietoturva	Henkilöstön laite- ja käyttöoikeuksien ajantasaisuus. Työyksiköiden esimiesten tehtävänä on laite- ja käyttöoikeuksien hallinta: palvelussuhteen päättyessä tai työtehtävien muuttuessa on päätettävä tai tehtävä tarvittavat muutokset laite- ja käyttöoikeuksiin. Laite- ja käyttöoikeuksien on oltava jatkuvasti ajan tasalla, mutta sisäisen valvonnan keinoin on tehtävä säännönmukaista valvontaa siitä, että henkilöillä ei palvelussuhteen päättymisen tai työtehtävien muutoksen jälkeen ole sellaisia laite- tai käyttöoikeuksia, joita ei hänelle enää kuulu.	Toteutunut osittain. Järjestelmällistä sisäisen valvonnan menetelmää ei ole käytössä, vaan valvonta perustuu jokaisen esihenkilön omaehtoiseen toimintaan.
Henkilöstöasiat	Rekrytointiprosessi tehdään aukottomaksi henkilöstöhallinnon kanssa. Ohjeistukset mm. kelpoisuuksien ja vaadittavien selvitysten ja todistusten todentamiseksi tehdään yksiselitteisiksi. Rekrytoiva esihenkilö varmistaa, että kelpoisuudet todennetaan.	Toteutunut osittain.

Sivistystoimiala yhteensä

Sivistystoimiala toteutuma 1- 6 2023						
Tiliryhmä	Muutettu TA 2023	TA 1-6 2023	Toteutuma 1-6 2023	Jaksotettu erotus	Jäljellä oleva määräraha 2023	Toteutuma 1-6 2022
Toimintatuotot	5 335 128	2 206 590	2 036 016	-170 574	3 299 112	2 492 196
Myyntituotot	939 286	356 929	426 486	69 557	512 800	621 760
Maksutuotot	1 786 010	821 565	823 129	1 564	962 881	867 895
Tuet ja avustukset	2 287 253	937 774	688 166	-249 608	1 599 087	913 914
Muut toimintatuotot	322 579	90 322	98 235	7 913	224 344	88 627
Toimintakulut	-81 813 947	-41 924 045	-43 107 968	-1 183 923	-38 705 979	-40 677 333
Henkilöstökulut	-49 280 348	-25 625 781	-25 919 736	-293 955	-23 360 612	-24 694 306
Palvelujen ostot	-16 662 097	-8 331 049	-8 902 780	-571 731	-7 759 317	-8 216 992
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 968 610	-1 220 538	-1 066 285	154 253	-902 325	-1 043 232
Avustukset	-1 643 500	-739 575	-888 329	-148 754	-755 171	-883 729
Muut toimintakulut	-12 259 392	-6 007 102	-6 330 838	-323 736	-5 928 554	-5 839 073
Toimintakate	-76 478 819	-39 717 455	-41 071 952	-1 354 497	-35 406 867	-38 185 137
Rah.tuotot ja kulut			-7		7	-2 175
Vuosikate	-76 478 819	-39 717 455	-41 071 959	-1 354 504	-35 406 860	-38 187 312
Poistot ja arvonalentumiset	-832 390	-416 195	-304 527	111 668	-527 863	-477 960
Suunnitelman mukaiset poist	-832 390	-416 195	-304 527	111 668	-527 863	-477 960
Tilikauden tulos	-77 311 209	-40 133 650	-41 376 486	-1 242 836	-35 934 723	-38 665 272
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-77 311 209	-40 133 650	-41 376 486	-1 242 836	-35 934 723	-38 665 272

Sivistystoimialan hallinto

Sivistystoimialan hallinto toteutuma 1- 6 2023				
Tiliryhmä	Muutettu TA 2023	Toteutuma 1-6 2023	Jäljellä oleva määräraha 2023	Toteutuma 1-6 2022
Toimintatuotot	804		804	
Tuet ja avustukset	804		804	
Toimintakulut	-576 237	-281 397	-294 840	-266 426
Henkilöstökulut	-136 722	-76 191	-60 531	-79 096
Palvelujen ostot	-397 050	-189 839	-207 211	-171 107
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 700	-718	-1 982	-984
Muut toimintakulut	-39 765	-14 649	-25 116	-15 239
Toimintakate	-575 433	-281 397	-294 036	-266 426
Vuosikate	-575 433	-281 397	-294 036	-266 426
Tilikauden tulos	-575 433	-281 397	-294 036	-266 426
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-575 433	-281 397	-294 036	-266 426

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus toteutuma 1-6 2023				
Tiliryhmä	Muutettu TA 2023	Toteutuma 1-6 2023	Jäljellä oleva määräraha 2023	Toteutuma 1-6 2022
Toimintatuotot	1 229 216	626 866	602 350	916 085
Myyntituotot	64 517	72 784	-8 267	174 051
Maksutuotot	823 500	517 725	305 775	611 931
Tuet ja avustukset	336 269	34 634	301 635	128 594
Muut toimintatuotot	4 930	1 724	3 206	1 509
Toimintakulut	-27 943 996	-15 647 596	-12 296 400	-14 111 248
Henkilöstökulut	-15 432 395	-8 662 250	-6 770 145	-7 898 194
Palvelujen ostot	-8 128 063	-4 606 857	-3 521 207	-3 996 505
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-367 700	-157 575	-210 125	-132 379
Avustukset	-1 433 000	-873 635	-559 365	-875 955
Muut toimintakulut	-2 582 838	-1 347 280	-1 235 558	-1 208 215
Toimintakate	-26 714 780	-15 020 730	-11 694 050	-13 195 164
Vuosikate	-26 714 780	-15 020 730	-11 694 050	-13 195 164
Poistot ja arvonalentumiset	-167 469	-65 177	-102 292	-72 650
Suunnitelman mukaiset poistot	-167 469	-65 177	-102 292	-72 650
Tilikauden tulos	-26 882 249	-15 085 907	-11 796 343	-13 267 814
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-26 882 249	-15 085 907	-11 796 343	-13 267 814

Perusopetus

Perusopetus toteutuma 1-6 2023				
Tiliryhmä	Muutettu TA 2023	Toteutuma 1-6 2023	Jäljellä oleva määräraha 2023	Toteutuma 1-6 2022
Toimintatuotot	2 037 049	651 570	1 385 479	758 786
Myyntituotot	744 799	291 060	453 739	384 237
Maksutuotot		635	-635	
Tuet ja avustukset	1 167 845	326 168	841 677	342 918
Muut toimintatuotot	124 405	33 708	90 697	31 631
Toimintakulut	-39 888 354	-20 697 031	-19 191 323	-20 026 307
Henkilöstökulut	-25 210 450	-13 020 606	-12 189 844	-12 513 252
Palvelujen ostot	-6 773 042	-3 424 509	-3 348 533	-3 459 307
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 061 025	-628 103	-432 922	-651 158
Muut toimintakulut	-6 843 837	-3 623 814	-3 220 023	-3 402 590
Toimintakate	-37 851 305	-20 045 461	-17 805 844	-19 267 521
Rah.tuotot ja kulut				-2 141
Vuosikate	-37 851 305	-20 045 461	-17 805 844	-19 269 662
Poistot ja arvonalentumiset	-374 996	-185 596	-189 399	-342 158
Suunnitelman mukaiset poistot	-374 996	-185 596	-189 399	-342 158
Tilikauden tulos	-38 226 301	-20 231 057	-17 995 243	-19 611 820
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-38 226 301	-20 231 057	-17 995 243	-19 611 820

Kulttuuri- ja nuorisopalvelut

Kulttuuri- ja nuorisopalvelut toteutuma 1-6 2023				
Tiliryhmä	Muutettu TA 2023	Toteutuma 1-6 2023	Jäljellä oleva määräraha 2023	Toteutuma 1-6 2022
Toimintatuotot	2 068 059	757 580	1 310 479	817 325
Myyntituotot	129 970	62 643	67 327	63 471
Maksutuotot	962 510	304 770	657 740	255 964
Tuet ja avustukset	782 335	327 364	454 970	442 402
Muut toimintatuotot	193 244	62 803	130 441	55 487
Toimintakulut	-13 405 359	-6 481 944	-6 923 415	-6 273 352
Henkilöstökulut	-8 500 780	-4 160 689	-4 340 091	-4 203 764
Palvelujen ostot	-1 363 942	-681 575	-682 367	-590 073
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-537 185	-279 890	-257 295	-258 711
Avustukset	-210 500	-14 694	-195 806	-7 774
Muut toimintakulut	-2 792 952	-1 345 095	-1 447 857	-1 213 029
Toimintakate	-11 337 300	-5 724 364	-5 612 936	-5 456 026
Rah.tuotot ja kulut		-7	7	
Vuosikate	-11 337 300	-5 724 371	-5 612 930	-5 456 026
Poistot ja arvonalentumiset	-289 926	-53 754	-236 172	-63 151
Suunnitelman mukaiset poistot	-289 926	-53 754	-236 172	-63 151
Tilikauden tulos	-11 627 226	-5 778 125	-5 849 101	-5 519 178
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-11 627 226	-5 778 125	-5 849 101	-5 519 178